

Dt. Zerrin Işık Tüfekçi

ÇEKİLEN DİŞLERİMİZİ ŞAKLAMALI MIYIZ?

Diş hekimleri öğrenciliklerinde hastalarına yapacakları kanal tedavilerini, dolguları, insanlardan çekilmiş dişler üzerinde yaparak öğrenirler. O yüzden nispeten daha az çürüklü ya da sağlam dişleri bulmak diş hekimliği öğrencileri için çok kıymetlidir.

Bu dişleri bulmak da çok kolay değildir. Dişler çok çürük olmamalıdır. Ya diş hekimlerine kavanoz bırakıp kendileri için diş biriktirmelerini isterler ya da hastanelere gidip dişeti hastalığı ya da ortodontik sebeplerle çekilmiş nispeten daha az çürüklü ya da çürüksüz dişleri toplarlar.

Bunun dışında doğal dişleri taklit eden plastik dişler de farklı amaçlarla kullanılabilir.

Bazı hastalar, çekim sonrası dişlerini isterler. O zaman dişleri onlara geri verilir. İşte şimdiye kadar durum böyleydi ama artık bu durum biraz değişiyor.

Tıptaki son gelişmeler enfekte olmayan süt dişleri, ortodontik amaçla çekilen sağlam küçük azı ve 20 yaş dişlerinden kök hücre elde edilmesini sağlayacak hale geldi.

Bir süredir hastalar isterse dişleri çekimden sonra doku bankalarında saklanmaya başlamıştı.

Dişlerdeki kök hücrelerinin sinir hücrelerine dönüşme kabiliyetleri, diğer hücrelerden daha fazladır.

Bugün bilim dünyası, dişlerden elde edilebilecek kök hücrelerinin yardımıyla, yakın bir gelecekte kemik, kırık, kas vb. dokuların yenilenmesi ve bağışıklık sistemini kuvvetlendirilmesi amacıyla kullanılabileceğini konuşuluyor.

Aslında her hücre köken olarak kendine benzeyen hücrelerden oluşmaktadır. Bedeni oluşturan ilk hücrelere kök hücre deniliyor.

Kadın ve erkekten gelen iki hücrenin birleşmesi ile başlayan canlılık, önce hücrelerin sayısı artarak sonra da oluşan bu hücreler farklılaşarak, farklı doku ve organları oluşturarak canlıyı meydana getiriyor.

Canlı oluştuktan sonra ise hücre ve dokuların yenilenmesi ve tamiri yine kök hücreler tarafından sağlanmaya devam ediyor.

Diş hekimliğinde son yıllarda uygulanmaya başlanan en son yeniliklerden birisi de implant yaptırmak isteyen ve kemiklerinde erime olduğu için kemik yetersizliği yaşayan hastalara, kendi dişlerinin çekilmesi ile elde edilen dişin uygun koşullarda temizlenip, toz haline getirilip, kemik oluşturma potansiyelinden faydalanılmaya başlanması.

Ayrıca yakın bir gelecekte kanal tedavisi, dolgu gibi tedaviler yerine, kök hücreleri ile elde edilecek, yeni dişlerin ağızımıza eksik dişler yerine konulacağı konuşuluyor.

Bu konuşmalar kaç senede gerçekleşir kesin bir zaman vermek zor ama. İnsan bedeninin kendi iyileşme potansiyelini istediğimiz tedavileri gerçekleştirmek için kullanabileceğimiz günler yakın görünüyor.

Bizim bugün yapabileceğimiz en önemli şey; o günlere kadar şu anda mevcut dişlerimizi korumak için elimizden gelen özeni göstermek ve yenilikleri takipte kalmak.

